

22.07.2019

МОЗ: «Гроші пішли за дослідженнями» – новий підхід до фінансування медичної науки

Відтепер в Україні буде цільове фінансування медичної науки на інноваційні наукові проекти, а не фінансування ставок, як це було раніше. Вже з вересня цього року фінансування відбуватиметься за новим принципом, що забезпечить ефективне використання коштів платників податків. Розповідаємо про нові справедливі правила фінансування, які заклади отримають більше коштів, хто і як здійснює перегляд досліджень, як на дослідження впливатиме імпаکت-фактор і які переваги змін ([Урядовий портал](#)).

Як змінилося фінансування закладів, що займаються медичною наукою

Заклади вищої освіти, заклади післядипломної освіти та наукові установи, що належать до сфери управління МОЗ України, надали в Міністерство звіти про наукову діяльність. За цими звітами відповідна Комісія оцінила результати їхньої діяльності. Тепер більше фінансування отримають заклади, що займаються науковою діяльністю на сучасному міжнародному рівні, які публікують свої роботи у вагомих наукових виданнях.

Так, наприклад Національний інститут раку отримає найбільше коштів за результатами нового підходу до фінансування медичної науки. За зміненими чіткими правилами – «гроші йдуть за дослідженням» – з вересня 2019 р. заклад отримає 4,26 млн грн. Тоді як раніше за розподілом згідно зі штатним розкладом Інститут отримував 2,64 млн грн.

Більше коштів отримає і Харківський національний медичний університет – 3,22 млн грн. А відповідно до штатного розкладу заклад отримував 1,46 млн грн.

Водночас Одеський національний медичний університет не подав звіти, відповідно і не отримав фінансування. Крім того, деякі заклади не отримали фінансування з державного бюджету, а виконання деяких науково-дослідних робіт буде завершено до вересня 2019 р. за такими причинами:

дослідження не мали актуальності, практичного значення, наукової новизни та таких результативних показників як статті у виданнях, що індексуються міжнародними наукометричними базами Web of Science, PubMed та Scopus;

установи/заклади надавали недостовірну інформацію про публікації у журналах, які входять до міжнародних наукометричних баз, що є академічно недоброчесним. Наприклад, вказані у звіті дослідження не мали ніякого відношення до теми роботи, були опубліковані не в роки виконання роботи.

Докладно про нові правила фінансування

Наукові відкриття в медицині можуть кардинально трансформувати систему надання медичних послуг, допомогти зберегти та продовжити життя пацієнта. Старий принцип фінансування науково-дослідних робіт в Україні

не був орієнтований на результат: державні кошти йшли не на наукові розробки, а на фінансування ставок.

Тепер діє алгоритм, за яким перерозподіляється фінансування між закладами вищої освіти, закладами післядипломної освіти та науковими установами, що належать до сфери управління МОЗ України, відповідно до чітких критеріїв:

Група	Результативність та ефективність наукових досліджень	Фінансування
I	Наявність статей за темою науково-дослідні роботи у виданнях з імпаکت-фактором більше 1. Також може бути залучене додаткове фінансування, налагоджена співпраця з міжнародними установами, отримані міжнародні патенти.	2х (379,0 тис. грн)
II	Наявність більше 3 статей у виданнях, що індексуються наукометричними базами Web of Science, PubMed та Scopus. Також може бути налагоджена співпраця з українськими та міжнародними установами, отримані українські патенти.	1,5х (284,3 тис. грн)
III	Наявність 1-2 статей у виданнях, що індексуються наукометричними базами Web of Science, PubMed та Scopus або за рішенням комісії враховуючи публікації в українських фахових виданнях і актуальність дослідження.	X (189,5 тис. грн)

Переваги нового принципу фінансування для медичної науки:

ефективне використання коштів платників податків;

орієнтація на кінцевий результат, тобто інноваційні відкриття, що визнаються на міжнародному рівні та публікуються у виданнях, що індексуються наукометричними базами Web of Science, PubMed та/або Scopus та мають імпакт-фактор;

інтеграція української медичної науки у світову науку через публікації в наукових виданнях, що високо цінуються за кордоном;

можливість брати участь у міжнародних конкурсах на гранти.

Хто і як оцінює звіти закладів

Звіти закладів оцінює Комісія Міністерства охорони здоров'я України з перегляду звітів про стан виконання наукових робіт, науково-технічних (експериментальних) розробок. До Комісії МОЗ України входять члени Наукової ради Національного фонду досліджень України та Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій. Щоби забезпечити прозорість та об'єктивність, а також виключити корупційну складову, кожен звіт надавався Комісії без вказання назви установи та виконавців.

Інформацію, подану закладами вищої освіти, закладами післядипломної освіти та науково-дослідницькими установами, щодо наявності публікацій у виданнях, що мають імпаکت-фактор більше 1, перевіряла Національна наукова медична бібліотека України на прохання МОЗ України, в якій є доступ до наукометричної бази даних Web of Science.

Чому необхідний імпакт-фактор

Імпакт-фактор – показник співвідношення цитування міжнародних наукових журналів, їхньої значимості. Залежно від кількості публікацій в наукових виданнях з різним імпакт-фактором можна оцінити актуальність дослідження та його доброчесність.

Не існує національної медичної науки. Медична наука не може розвиватись в ізоляції. Існує універсальна наука. Тому імпакт-фактор дозволяє справедливо порівняти результативність наукових робіт українських інституцій медичної науки та стимулювати найсильніших.

Результат змін

Тепер гроші ходять за ефективними дослідженнями – це чесна конкуренція між науковими командами за наявні в держави кошти.

За новою прозорою системою науковці будуть орієнтуватися на публікацію своїх досліджень у журналах, які мають високий імпакт-фактор. Що більше кращих дослідників (які мають високий індекс Гірша, статті у журналах з високим імпакт-фактором) візьмуть на роботу керівники установ/закладів, то більше отримає фінансування установа/заклад.

Важливо нагадати, що зараз всі державні наукові установи/заклади мають можливість подати заявку на [безкоштовне підключення](#) до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus.

Також установи/заклади можуть подавати заявки на грантове фінансування до міжнародних організацій. Міністерство охорони здоров'я вже організувало кілька семінарів в рамках проекту «Міжнародні проекти, конкурси та гранти в Україні». Ці безоплатні семінари дозволять науковцям і освітянам зрозуміти особливості подачі заявок на гранти та міжнародні проекти, навчитись встановлювати ефективні контакти з міжнародними партнерами.